

Učí se kluci, holky, všichni malí ze školky...

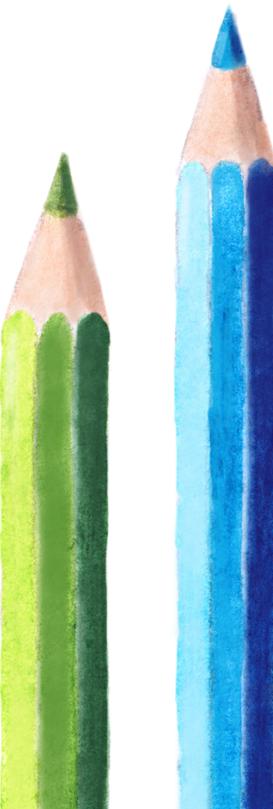
... aneb 7 tipů, jak se hravě a zábavně
naučit barvy, tvary, čísla, písmena,
názvy prstů, popis hlavy a těla

STANISLAVA ŠEJBLOVÁ

Q

Z

5

ABECEDOU
na přírodou

KDO JE STÁŇA ŠEJBLOVÁ

Jsem tvořivá paní hajná, maminka dvou dětí, která miluje skládání básní a tvorbu ve všech podobách. Vášnivě využívám darů přírody a inspiruji tak ostatní, jak z těchto darů vyrobit kouzelné dekorace, předměty a dárky. V neposlední řadě jsem učitelkou, lesním pedagogem, která zábavnou, hravou a zážitkovou formou učí děti i dospělé poznávat les a vše, co je v něm ukryto.

HAJNÁ, LESNÍ ŽENA TAJNÁ

Možná Vás po přečtení prvních řádku předešlého odstavce napadne otázka: „Jak to vlastně je s tou hajnou? Je to opravdová paní hajná anebo na hájovně jen bydlí?“ Párkrát jsem takovou otázku dostala, takže pro ty zvědavce, kteří to o mně ještě neví, a mohlo by je to zajímat, přicházím s odpovědí.

LESNÍK NEBO UČITELKA?

Reálnou práci hajného opravdu v lese neprovádím, té se věnuje můj milovaný manžel, ačkoliv máme oba dva vystudovanou vysokou lesnickou školu v Brně. Takže mám sice lesnické vzdělání, bydlím na hájovně, ale věnuji se vzdělávání dětí, které je tematicky spjato s přírodou. Tvoření miluji už od malíčka a dělá mi velkou radost, když svými výrobky, básněmi a nápady mohu někoho potěšit.

CO JE „INSPIRACE Z HÁJOVNY“

A aby to těšení a neutuchající radost z tvoření nezůstala jen u mě, rozhodla jsem se založit začátkem léta roku 2017 facebookové stránky „Inspirace z hájovny“, kde šířím do světa své nápady, návody, tipy, rady, soutěže, básničky a také dobrou náladu mezi ostatní lidičky.

ČÍM JE PRO MĚ TVOŘENÍ

Tvoření je pro mě relax, radost, druh meditace, která vyžaduje plnou soustředěnost, a při níž se dostávám do pocitu blaženosti a štěstí. Obzvláště, když jsou do tvoření zapojeny děti. Líbí se mi pozorovat jejich kreativní svět a to, jak nehledají dokonalost v tom, co právě tvoří. Jak mají rády barevnost a pestrost, a s jak velkou fantazií dokáží pracovat.

S KÝM JSEM PRO VÁS TVOŘILA

Protože miluju přírodu, hravé učení a básničky, rozhodla jsem se pro Vás vytvořit společně se svým týmem úžasných kamarádek Péťou (ilustrátorkou) a Míšou (grafičkou) tohoto hravého pomocníka pro předškoláky.

CO VŠE SE MOHOU DĚTI SPOLEČNĚ S NÁMI NAUČIT

Rychle, zábavně a snadno se děti naučí barvy, tvary, čísla, písmena, názvy prstů na rukou, popis hlavy a také těla. Společně si tak můžete vytvořit nejen pedagogické pomůcky pro výuku těchto témat, ale dobře se i bavit, hrát si a smát se.

Naučte se dětičky, rychle se mnou

V této části jsme pro Vás nachystali **předlohu s básničkou a obrázky**, které se vztahují k jednotlivým barvám v textu. Děti se pomocí básničky učí poznávat barvy a zároveň vykreslují a přiřazují k nim správné obrázky.

Předlohu si můžete vytisknout, zalaminovat a podle potřeby s ní dále pracovat. Můžete se děti ptát: „Co je tady v pokoji nebo někde venku v přírodě ještě zelené, hnědé, atd.?“ Případně můžete děti požádat, aby Vám přinesly něco, co je oranžové. Stejně tak můžete použít i barevné pastelky a ptát se dětí, které pastelky mají barvu jako sluníčko, které jako jahůdka a děti Vám je podávají.

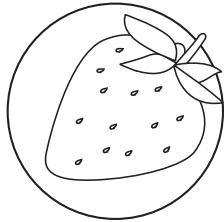
Další dva archy slouží jako **interaktivní pomůcky**. První stranu s kolečky si vytiskněte, vybarvěte a vystříhejte obrázky v kolečkách (klidně nechte děti stříhat a malovat, pokud už to zvládají). Jedná se o 10 dvojic stejných barev – bílá (sněhulák, ovečka), žlutá (sluníčko, kuřátko), atd. Další stranu s obdélníčky si vytiskněte a vybarvěte uvnitř žluté, další oranžové, červené, zelené, modré, růžové, fialové, hnědé, černé a jeden ponechte bílý. Děti mohou kolečka s obrázky buď do obdélníčků podle barvy obrázků lepit, anebo jen přikládat na správné místo. Pokud máte kreativního ducha, baví Vás i děti kreslit, můžete si vystříhat další kolečka (velikosti dle vzoru) a domalovat do nich další obrázky vhodné k přiřazování.

Tipem na další hravé učení, může být **pexeso na procvičování barev**. Dětem namalujte na kartičky rozměru 5x5 cm buď rovnou barevné obrázky (např. dvě žlutá sluníčka, dvě červená jablka, dva zelené listy, atd.), a nebo jen jejich obrysů, které si pak děti sami vybarví. A hra může začít podle následujících, jistě známých, pravidel.

Pravidla hry: Karty se zamíchají a otočí obrázky dolů. Hráči postupně otáčí dvojici karet vzhůru, aby je viděli i ostatní. Pokud hráč najde dva stejné obrázky, odebere je a otáčí další dvojici. Jsou-li karty rozdílné, otočí je zpět obrázky dolů a pokračuje další v pořadí. Hraje se tak dlouho, dokud nejsou všechny karty rozebrány. Vítězem se stává hráč s největším počtem nalezených dvojic.

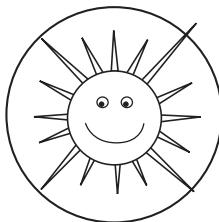
Jahůdka je **červená**, travička

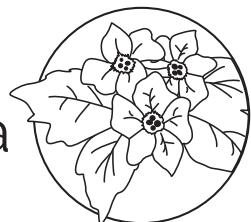
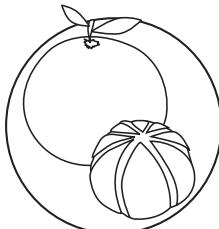
zas **zelená, modré** máme nebičko

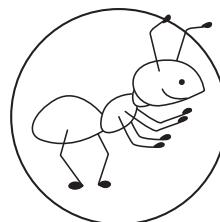
žluté svítí sluníčko . **Oranžová**

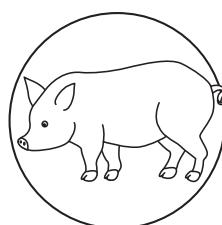
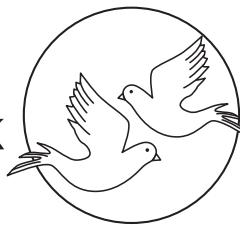
mandarinka , **fialová** je květinka

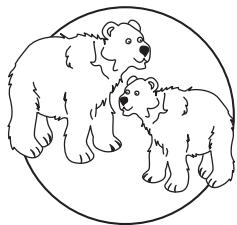
černý jak noc mraveneček . **bílý** je pář

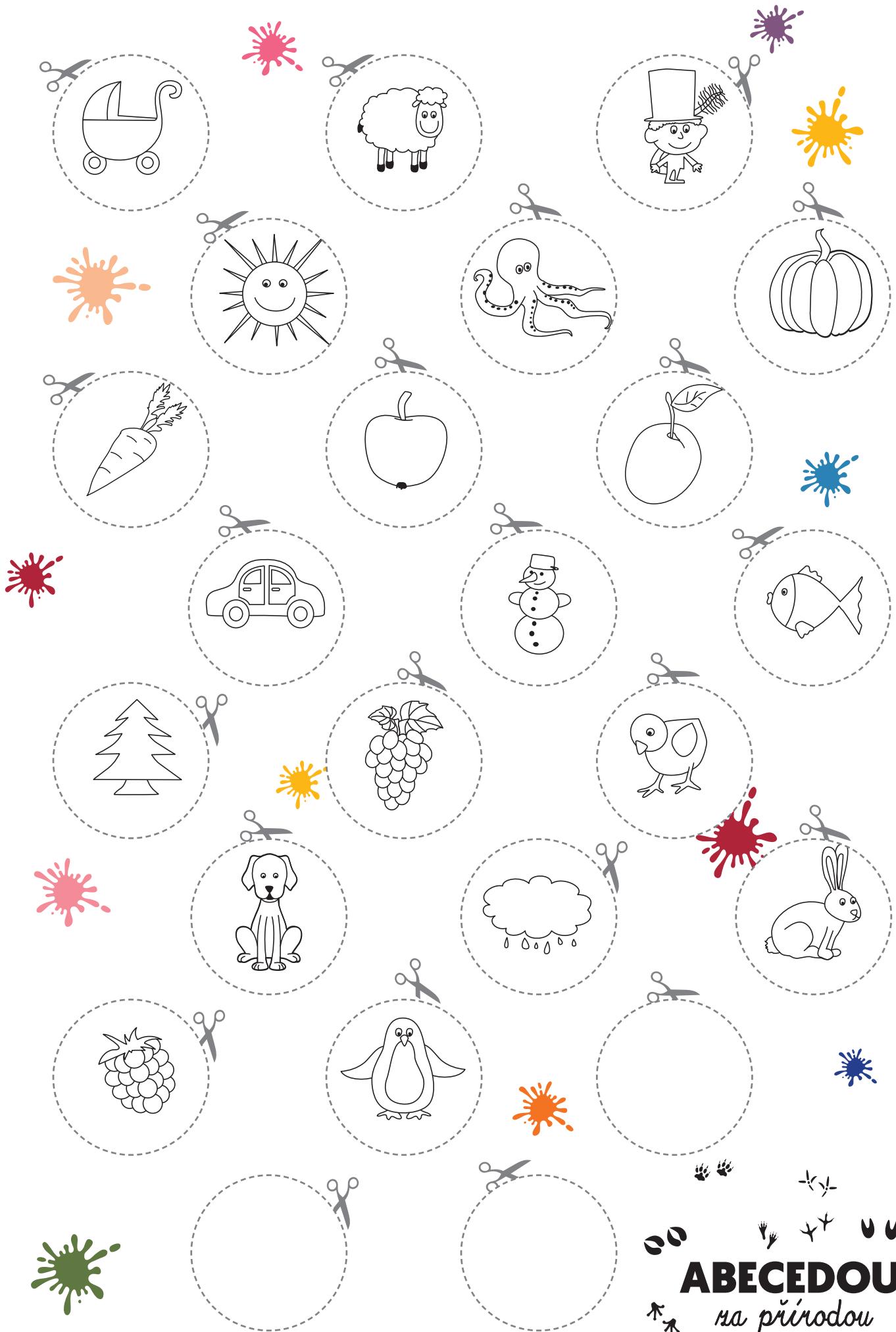
holubiček . Prasátko je **růžové**

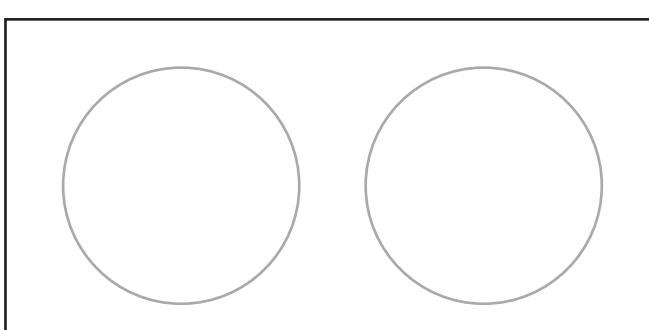
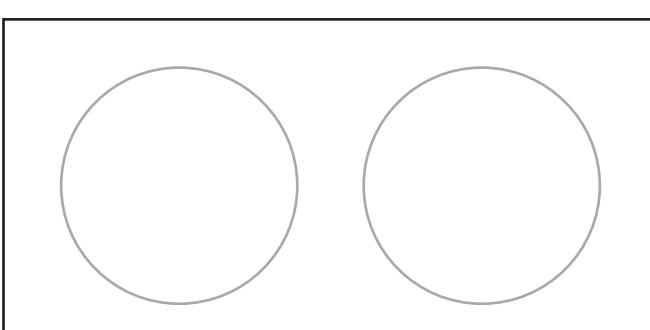
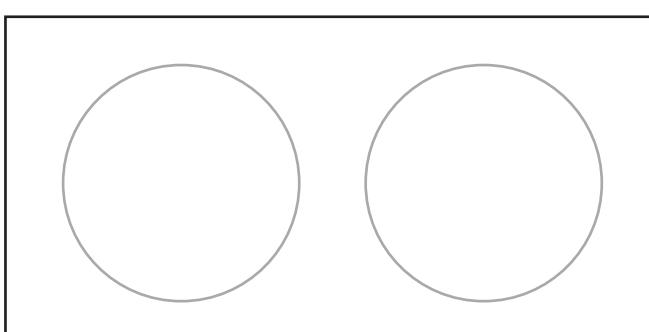
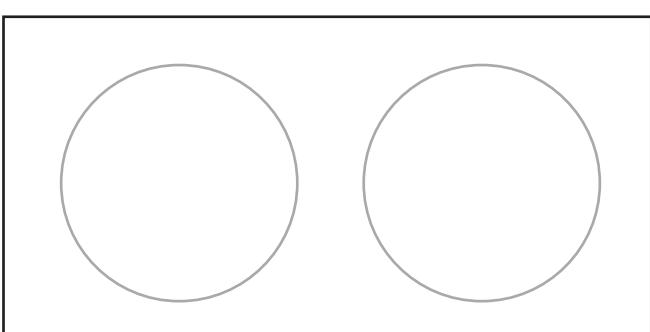
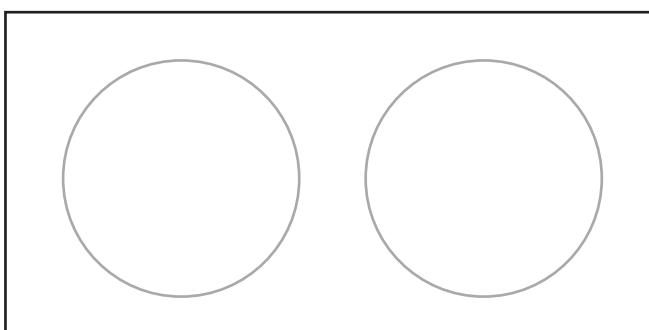
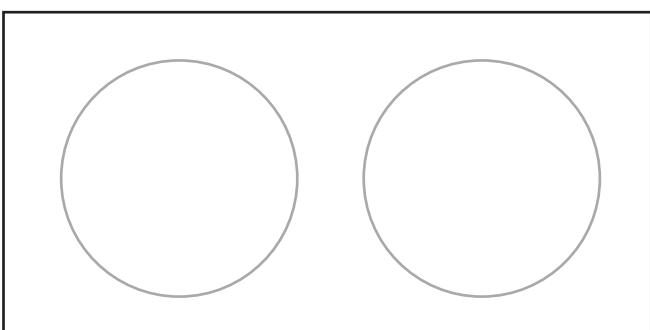
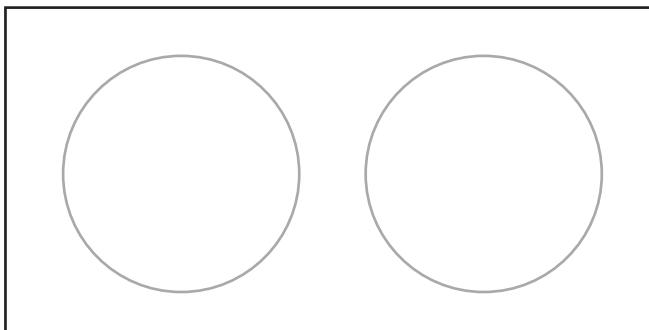
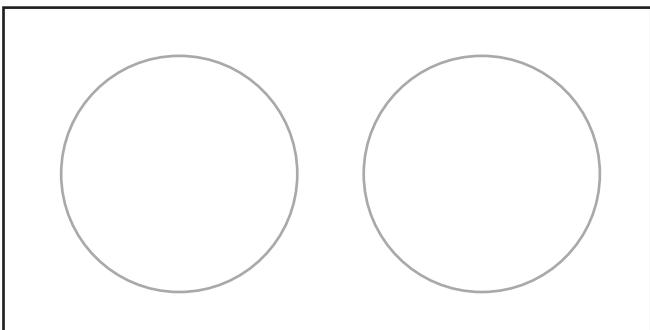
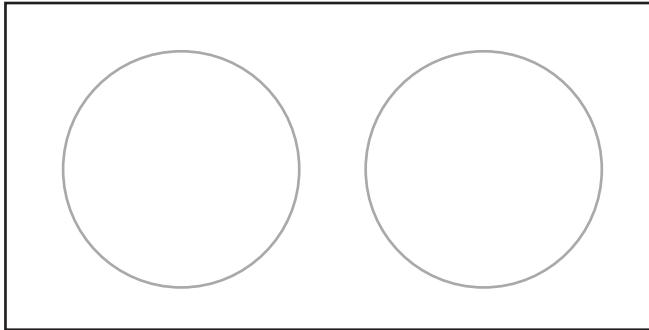
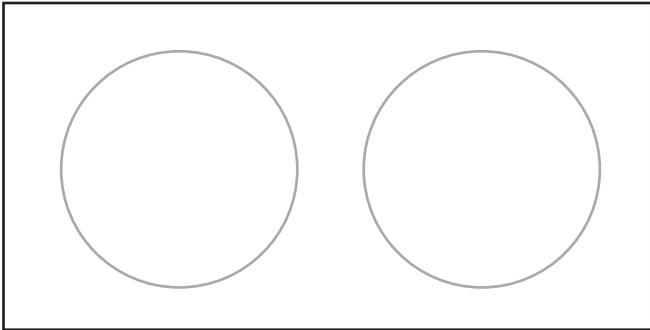
a **hnědí** třeba mědové

ABECEDOU
na přírodou

ABECEDOU
na přírodou

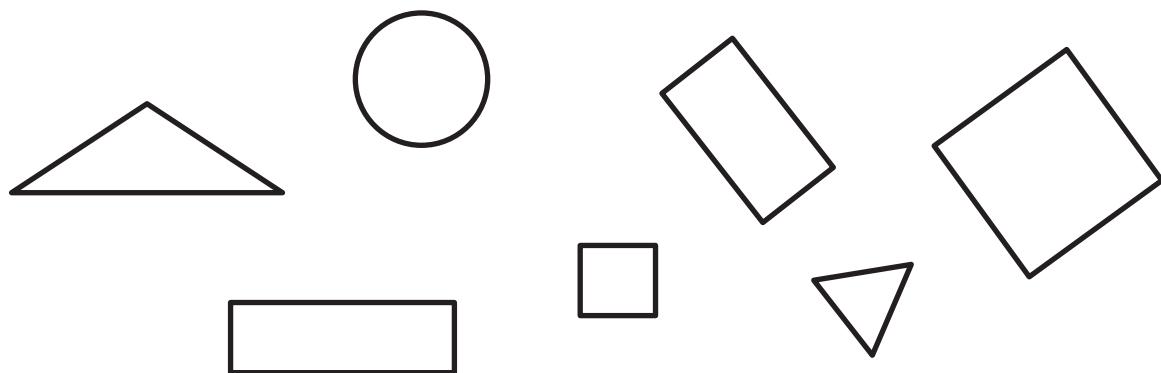
Učíme se

TVARY Z LEZA.

Zde se děti **pomocí básničky a obrázků** dozvídají, kde všude v přírodě mohou vidět a rozeznat základní geometrické tvary. Můžete si je pak s dětmi ukazovat až půjdete na procházku lesem.

Arch papíru si vytiskněte a ptejte se dětí, kde ještě všude mohou najít tyto tvary. Případně jim nachystejte nějaké předměty z domácnosti (taliřek – kolečko, kniha – obdélník nebo čtverec, trojúhelník – pravítko) nebo použijte kostičky z lega. Zahrajte si stylem: „Maruško, podej mi prosím kostičku, která má tvar čtverečku“ .

Další dva archy jsou opět pro **interaktivní výuku**. Obě strany si vytiskněte a z té první vystříhejte a vybarvěte nakreslené tvary. Do obrázku s domečkem, stromem, sluníčkem a mráčkem naskládejte nebo přilepte jednotlivé části dle obrázku a u toho si říkejte, jak se tvary jmenují.

Pokud máte doma laminovačku, můžete si vystříhnuté geometrické tvary zalaminovat. Stejně tak i obrázek a pomocí samolepících suchých zipů (případně přilepených tavou pistolí) skládat tvary do obrázku a zase je odendávat.

Kola, kolečka, též kruhy,

to jsou stromu letokruhy.

Jeden kroužek je vždy rokem,
tak nám dřevo roste skokem.

Trojúhelník má vždy špičku,
stejně jako vršek smrčku.

Tvar **oválu** zdobí šišky,
co padají na zem z výšky.

A **čtvereček** hranol dřeva,
na stavby, tam je ho třeba.

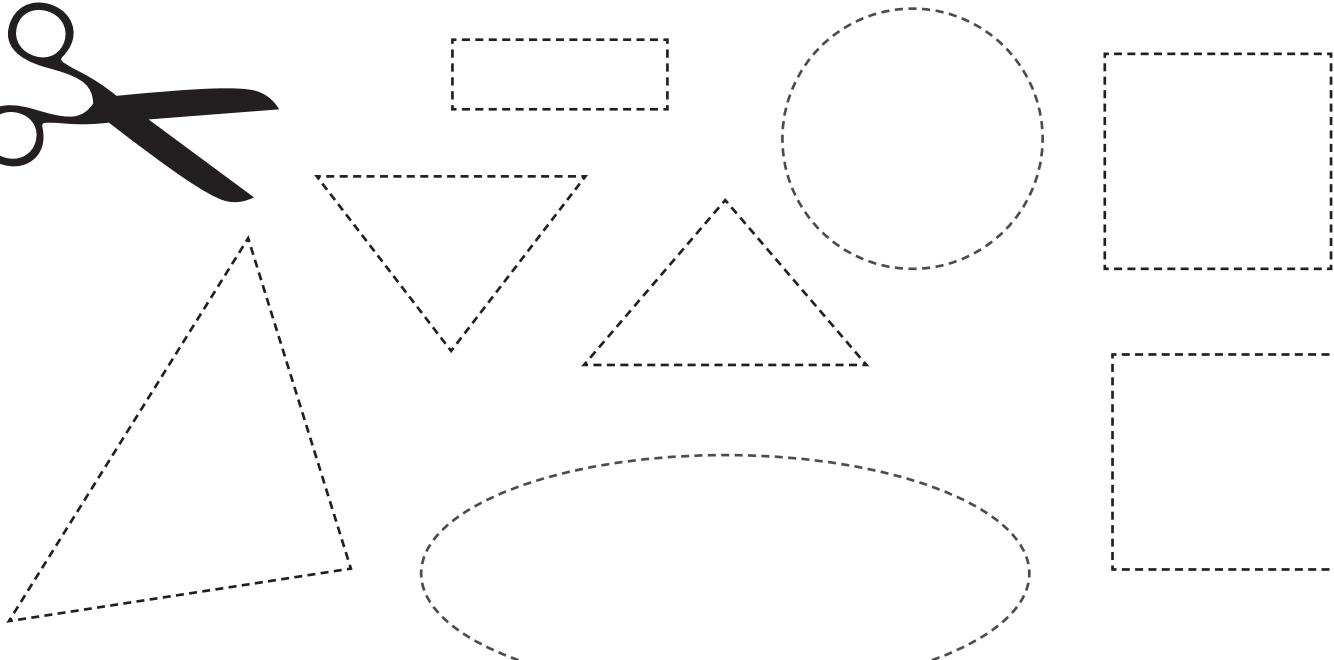

Obdélník je okem plotu,

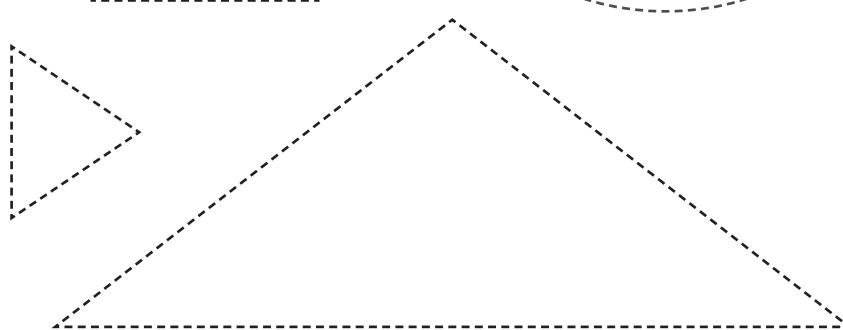
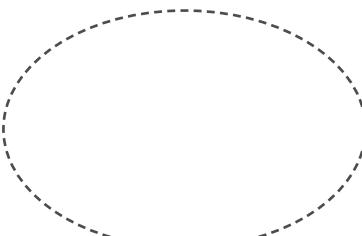
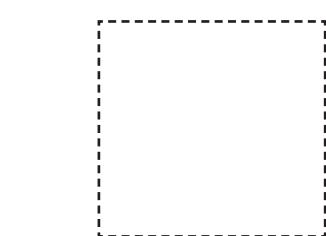
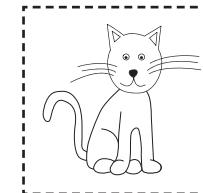
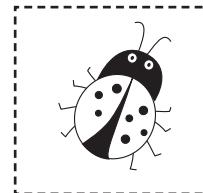
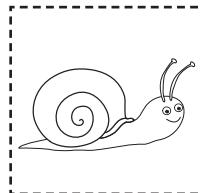
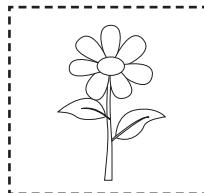
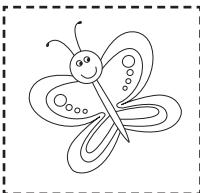
v lese má velkou hodnotu.

Před zvěří stromečky chrání,
poškození je tak brání.

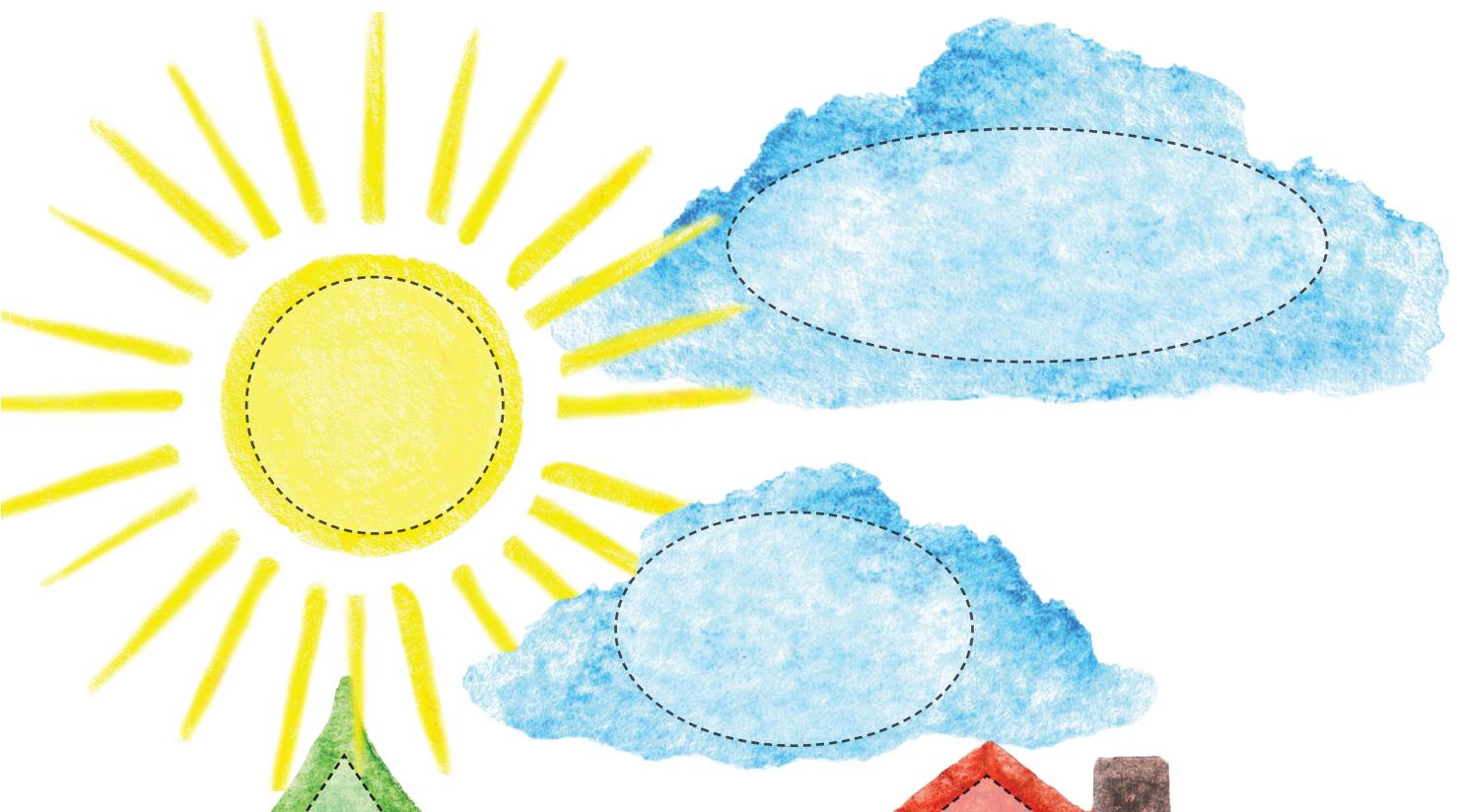

Stránku s vlepenými tvary si mohou děti vyzdobit těmito obrázky. Vytiskněte je, vystříhněte a nechte děti, ať si sami obrázky umístí a nalepí je, kam chtějí.

• •

ABECEDOU
na přírodou

Učíme se

ČÍSLA DO 10.

Zde jsme pro Vás nachystali tři listy A4. Na první straně se děti učí čísla opět pomocí básničky. Následující dva listy jsou určené k vytisknutí. U prvního děti počítají, kolik teček má beruška na zádech, a u druhého dokreslují puntíky podle čísel, které jsou u jednotlivých berušek.

 Můžete si arch zalamínovat a kreslit texty pomocí stíratelného černého fixu, případně lze tečky lepit z barevných papírů. Fantazii a způsobu využití těchto listů se meze nekladou.

Jedna malá beruška, šušká **druhé** do ouška:

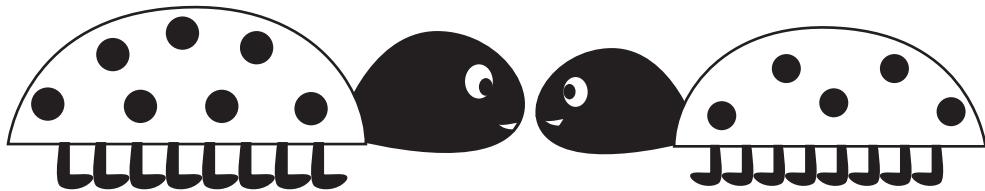
„Na **třetí** se podívej, jak je jí s tou **čtvrtou** hej!“

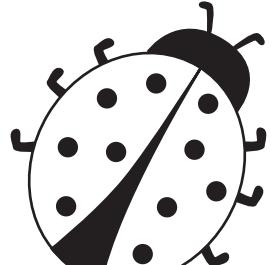
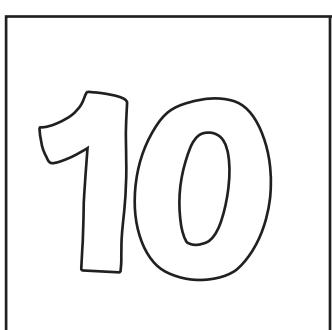
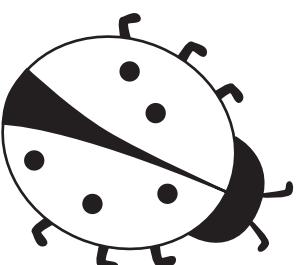
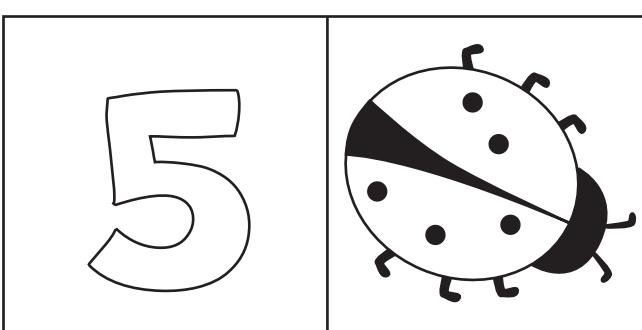
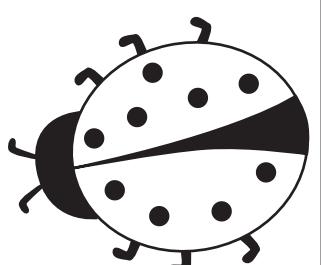
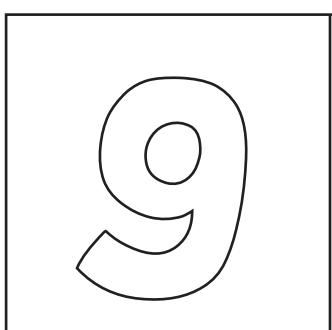
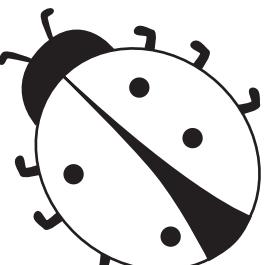
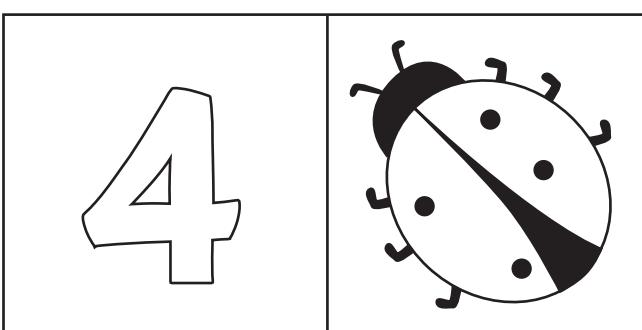
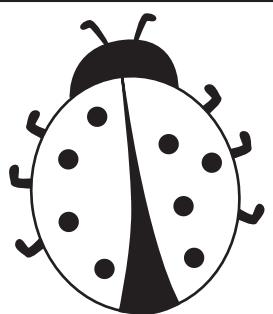
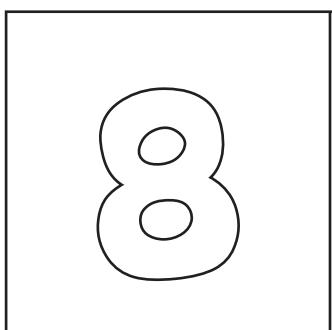
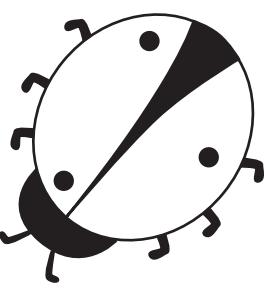
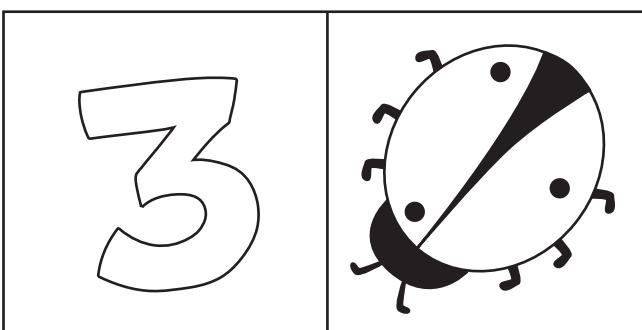
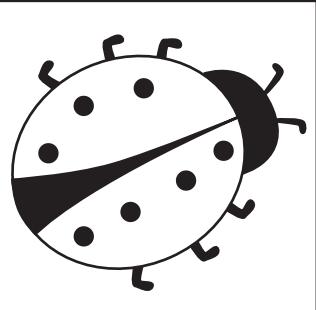
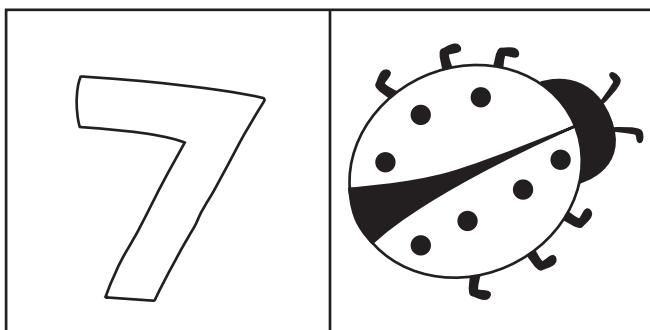
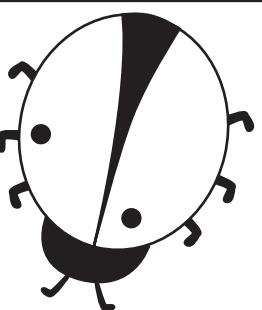
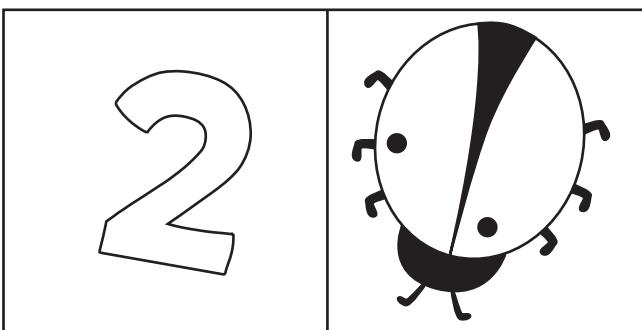
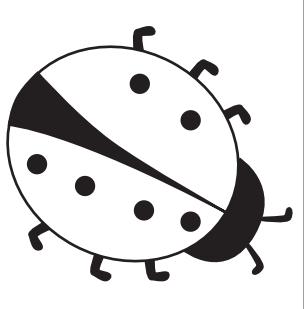
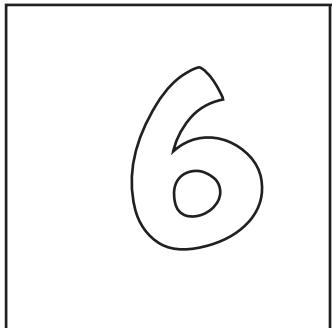
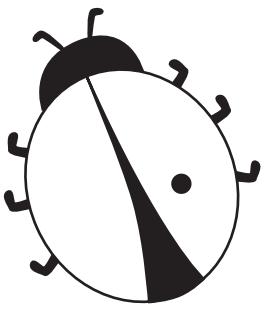
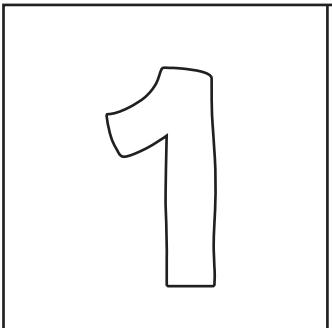
„Aby ne,“ zdvihá prst **pátá**, **šesté** to říct honem chvátá.

Sedmá ta už všechno ví a **osmé** to nepoví.

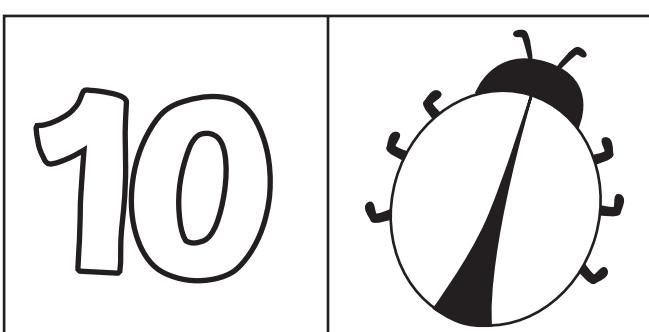
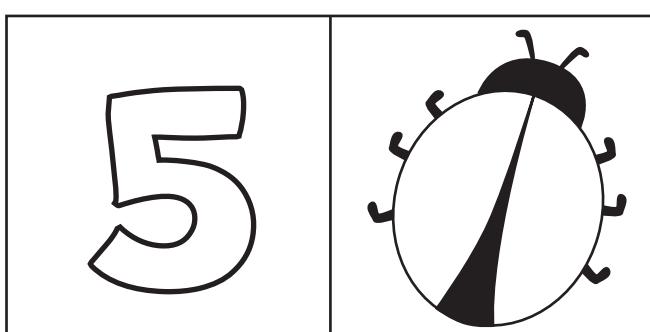
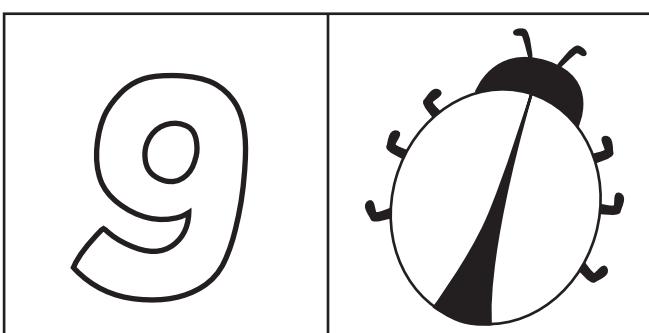
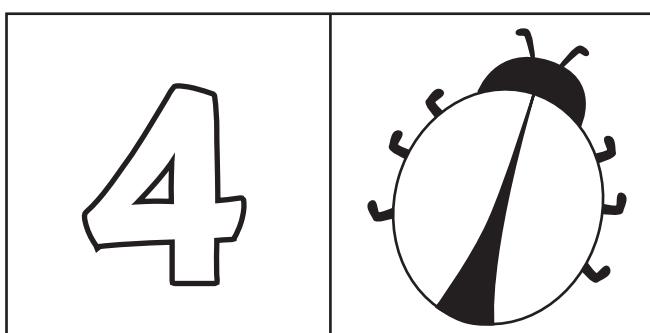
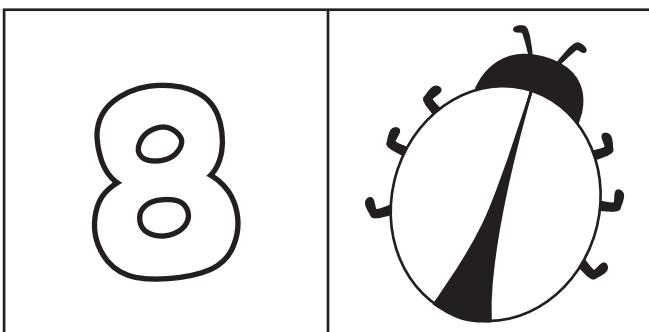
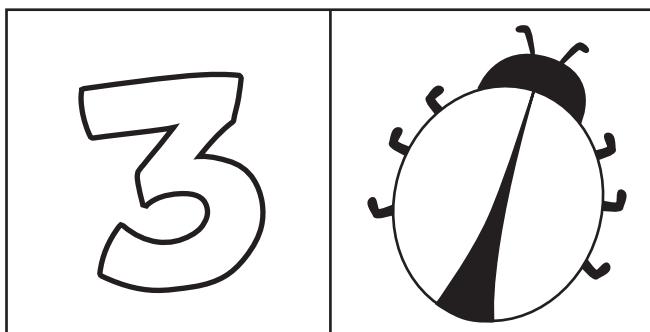
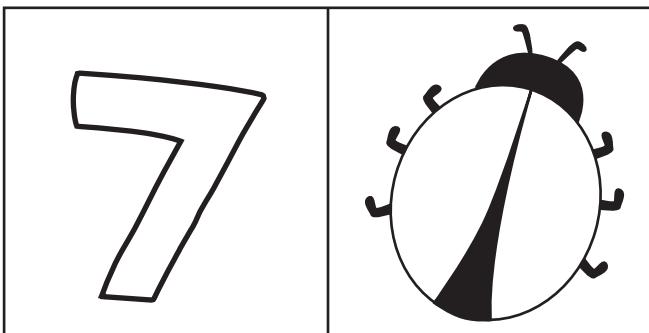
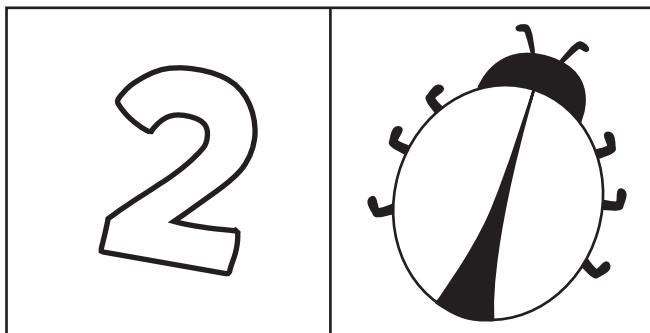
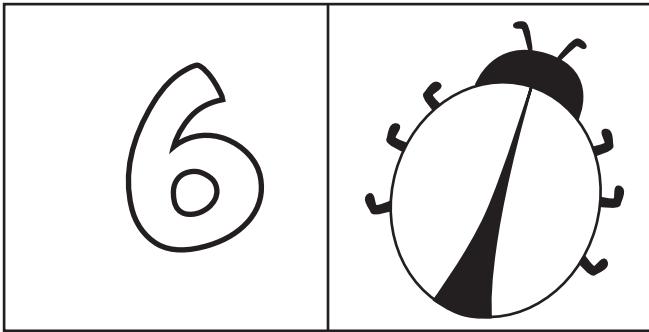
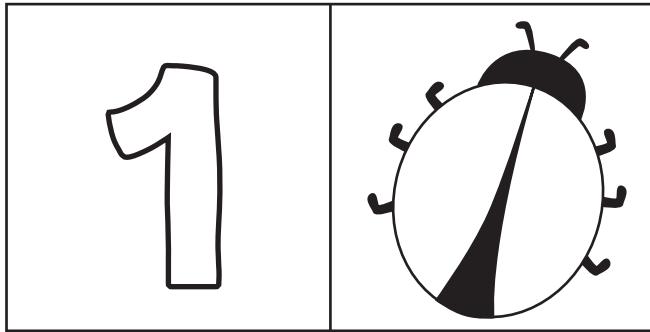
Devátá dělá, že nic, **desátá** řve z plných plic:

„Jsou to přece kamarádky, nesnáší pomluvy, hádky,
umí se též zabavit, pojďte se s nimi přátelit!“

ABECEDOU
 na přírodou

ABECEDOU

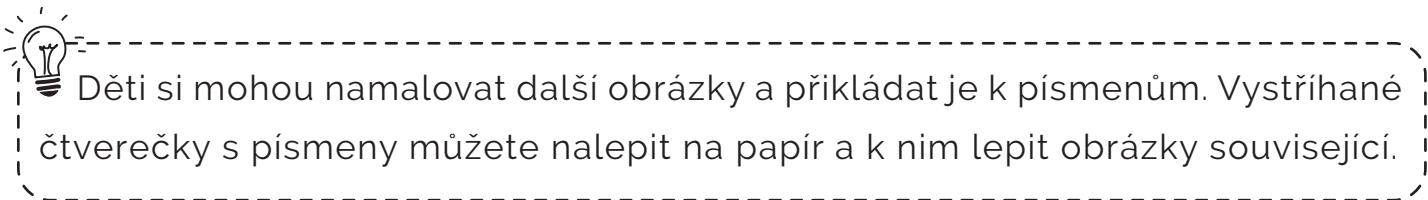

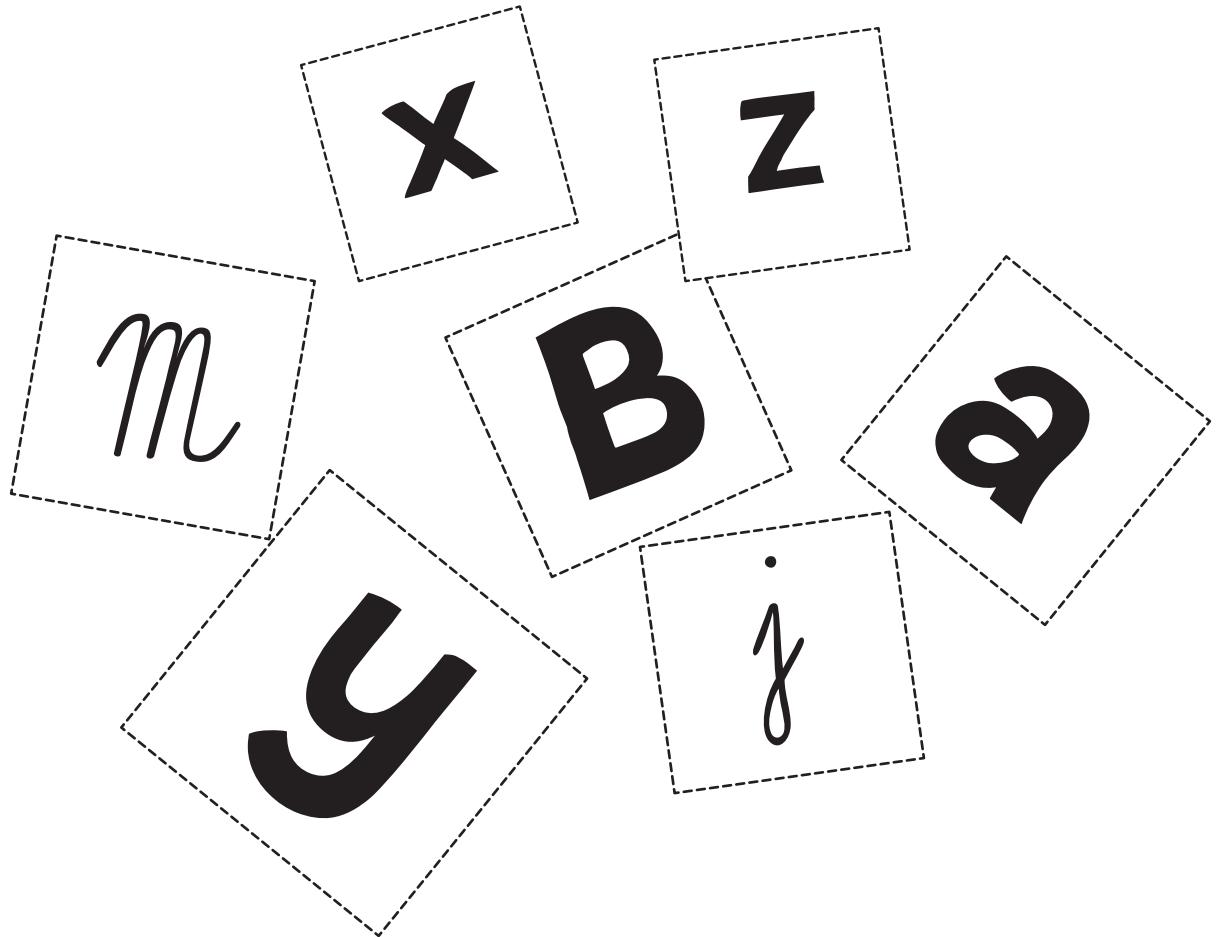
za přírodou

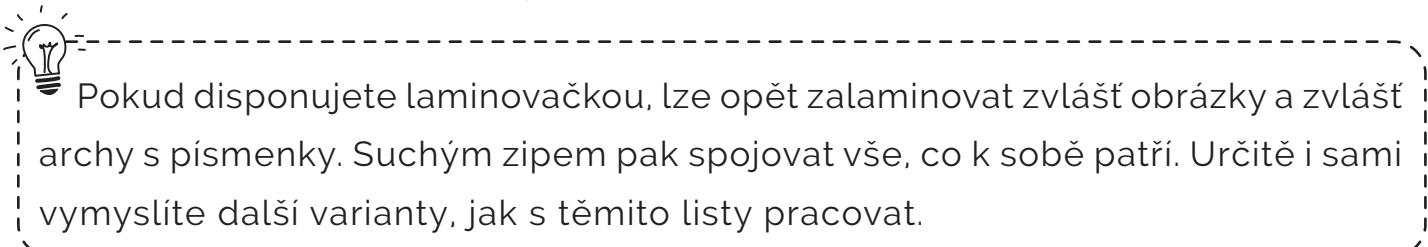
Á-bé-cé-dé

PEXESO

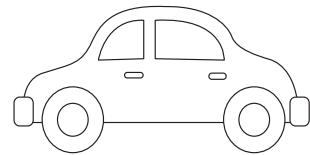
Následující dvoustrana má více využití. Kartičky s písmeny a obrázky si vytiskněte, vystříhejte, vybarvěte a zahrajte si klasické pexeso. Doma nebo venku hledejte další předměty začínající stejným písmenem jako na kartičkách.

 Děti si mohou namalovat další obrázky a přikládat je k písmenům. Vystříhané čtverečky s písmeny můžete nalepit na papír a k nim lepit obrázky související.

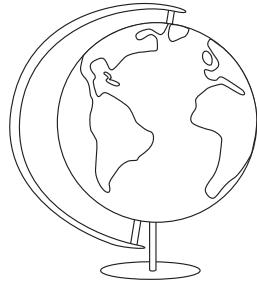

 Pokud disponujete laminovačkou, lze opět zalaminovat zvlášť obrázky a zvlášť archy s písmenky. Suchým zipem pak spojovat vše, co k sobě patří. Určitě i sami vymyslíte další varianty, jak s těmito listy pracovat.

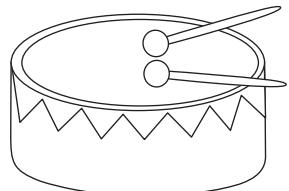
A

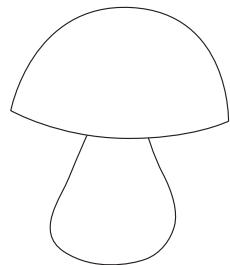
G

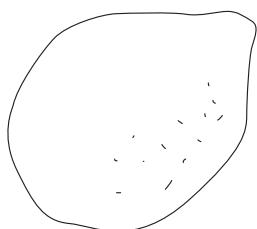
B

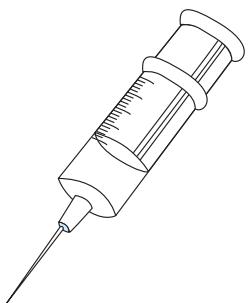
H

C

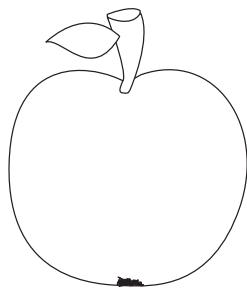
I

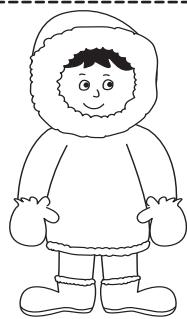
D

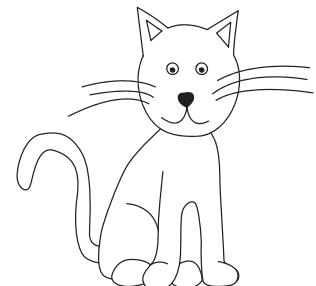
J

E

K

F

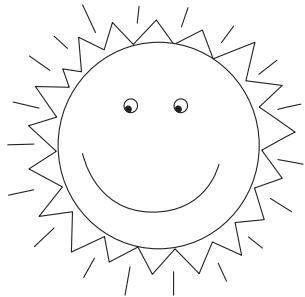
ABECEDOU
na přírodou

A cluster of small, stylized nature-related icons including paw prints, leaves, and flower buds.

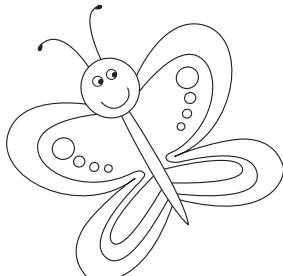
L

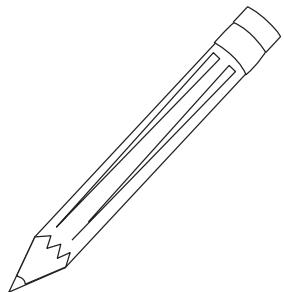
S

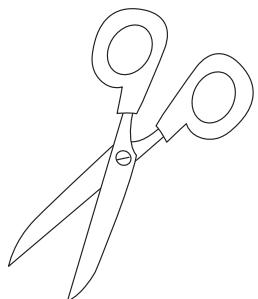
M

T

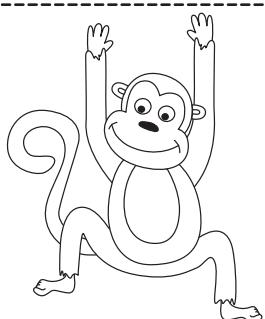
N

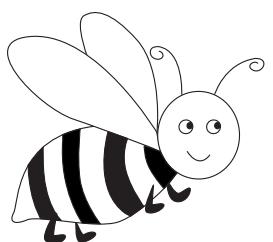
U

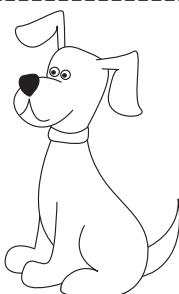
O

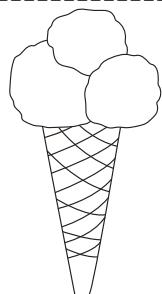
V

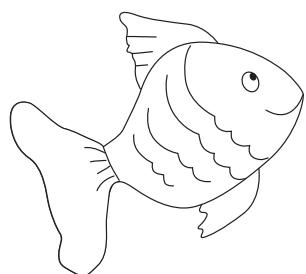
P

Z

R

ABECEDOU
na přírodou

A cluster of small, stylized nature-related icons including paw prints, leaves, and flower buds.

Nauč se zde skoro hned, jak jmenuje se PRSTŮ PĚT.

Další výukové téma obsahuje báseň pro lepší zapamatování jednotlivých názvu prstů. Děti si mohou společně s básní ukazovat na svoje prstíky. Při zapamatování názvů může také pomoci i slovní větička:

Paleček – **U**nesl – **P**ytel – **P**lný – **M**aličkostí

Palec – **U**kazováček – **P**rostředníček – **P**rsteníček – **M**alíček

Další list s obrysem ruky paní hajné ☺ slouží k vybarvení prstů. Děti opět potrénují barvičky. Mohou si do mé ruky obkreslit tu svoji a porovnávat, čí je větší a čí menší. Zkuste to i Vy rodiče, jen tak pro legraci (schválně, najde se nějaká maminka či tatínek, co má větší ruku než já? ☺).

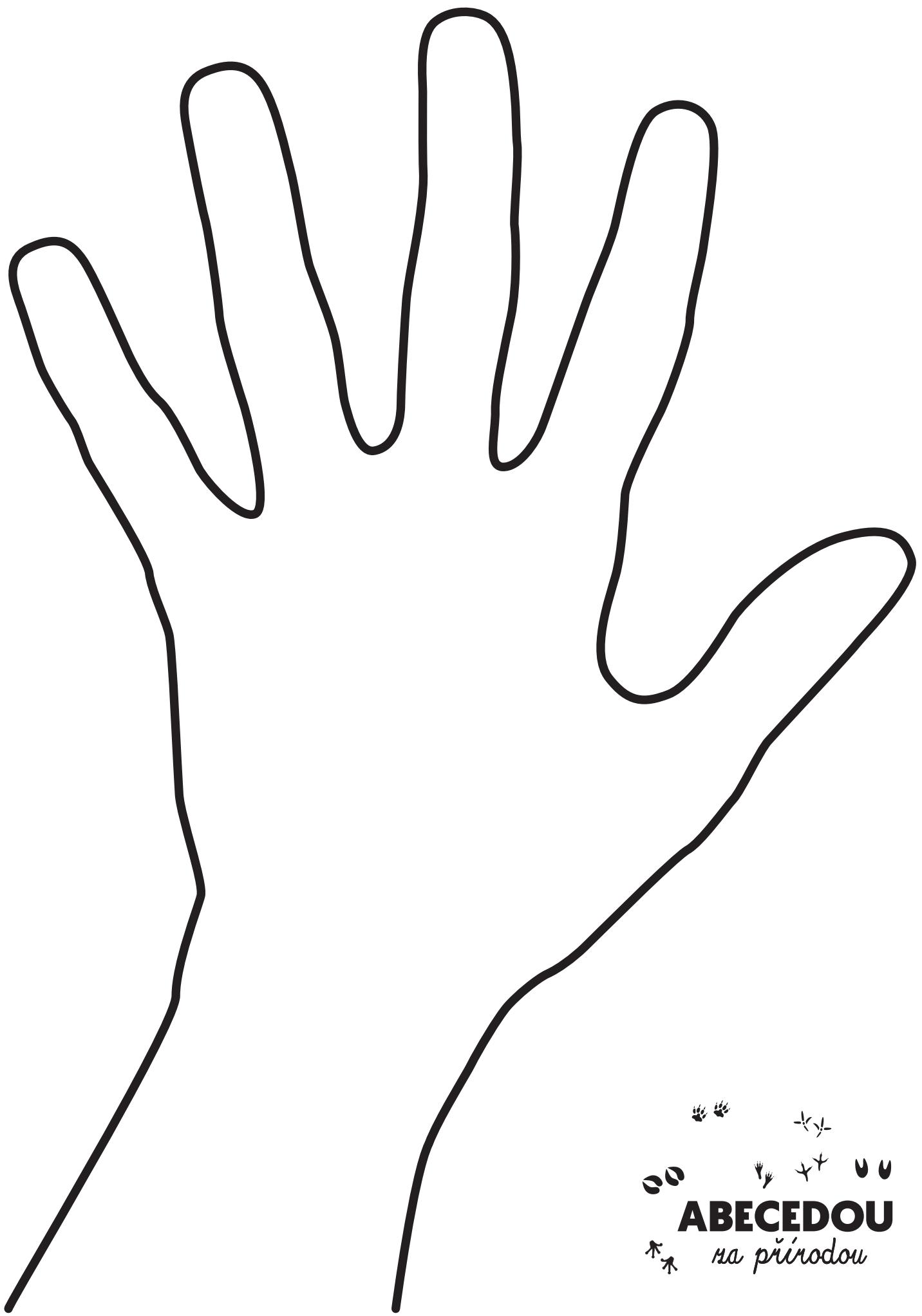

Děti mohou na správný prst domalovat prstýnek nebo náramek na zápěstí. A třeba i spočítat prsty. Případně se dá obrys ruky 2 x vytisknout. U jednoho vymalujte jednotlivé prsty podle textové předlohy u básně, a pak je vystříhejte. Děti jednotlivé prsty lepí do druhého listu správně, kam patří.

V barvě nebe
prstíček, jmenuji
se **malíček**. Další
rád se s chutí krášlí,
prsteny však, a ne
mašlí. Barvy jako
trávníček a názvu
prsteníček. Největší

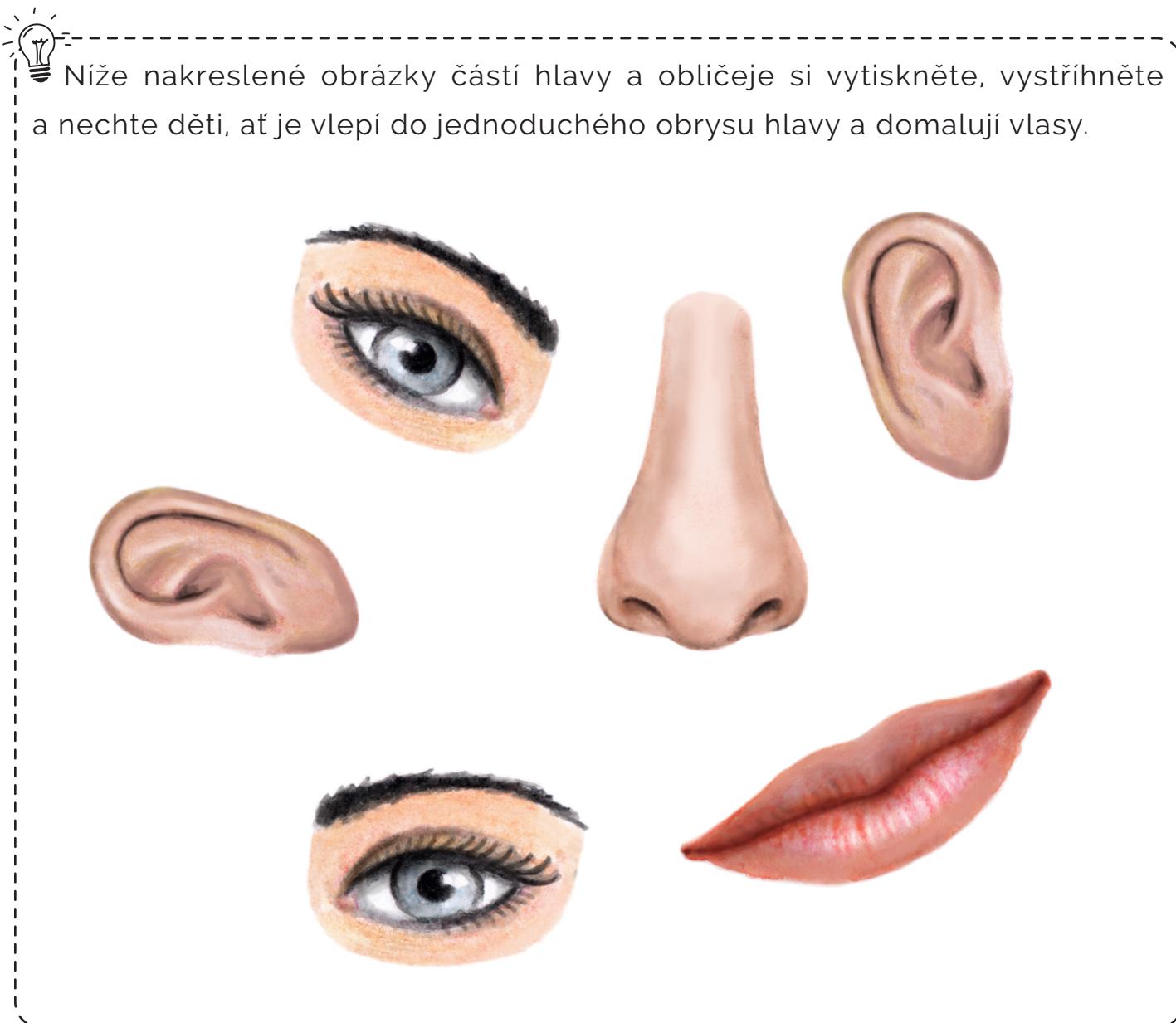
a uprostřed, poznáte ho jistě hned. Září, jak tisíc sluniček,
je to náš **prostředníček**. Červený prst říká ten, ty a nebo
támhle ten, **ukazováček** to jest, nemůžete
si ho splést. A ten silný jako válec,
v barvách země, to je **palec**.

** *
oo * * **
ABECEDOU
* * na přírodou

A co svoji **HLAVU** a **TĚLO** umíš je popsat?

Tato téma jsme pro Vás zpracovali do dvou stránek, kde najdete u každé vždy básničku s obrázkem. Děti si mohou jednotlivé části ukazovat na své hlavě a také tělu. Případně jim nakreslete na papír jednoduchý obrys hlavy a nechte je domalovat nos, oči, ústa a další části. Stejně tak mohou děti namalovat celou postavu a říkat u toho, co právě malují.

Popis HLAVY

Nos ten cítí,
někdy pšíká,
uši slyší, co kdo říká.
Oči vidí celý svět,
ústa umí vyprávět.
Oko chrání **víčko, řasy,**
hlavu zdobí také **vlasy.**
Ještě **tváře** a i **bradu,**
obočí zas dělá řadu.

To vše na hlavičce máme
a teď už to

dobře známe.

** *
oo *+ **
* * ABECEDOU
na přírodou

Popis TĚLA

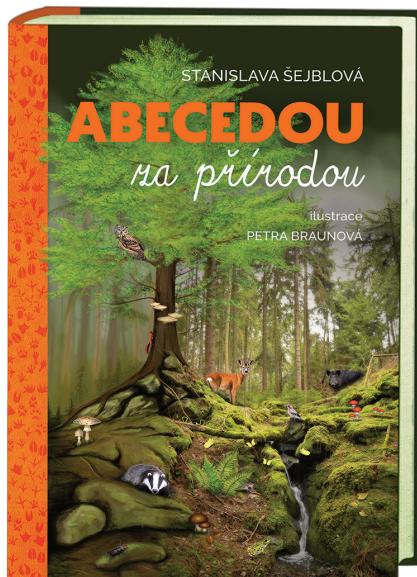
Hlava řídí celé tělo,
jak by všechno dělat mělo.
Krk ten hýbe, točí hlavou,
rukou máme levou, pravou.
Díky nim můžeme psát,
držet, chytat, nosit, hrát.
Na piano, na houslicky,
na tkaničkách dělat smyčky.
Trup poklady těla skrývá,
otáčí se, do stran kývá.
Nohy opět v páru jsou,
kam chceme nás donesou.

Pevně věřím, že Vás učení s paní hajnou bavilo a že jste třeba našli i další způsoby využití jednotlivých pracovních listů.

Budu ráda, když mi dáte vědět, zda se Vám tento pomocníček pro výuku líbil. Případně pokud máte nějaké návrhy a nápady na jeho vylepšení, sem s nimi [\(stana@stanislavasejblova.cz\)](mailto:(stana@stanislavasejblova.cz)).

Máte-li zájem o zpracování dalších témat, napište mi a já se pokusím se svým úžasným týmem šikovných holek Péťou a Míšou připravit další pracovní listy ke stažení.

Chcete-li se s dětmi naučit i něco o přírodě, přečíst si poučné příběhy a vyrobit něco hezkého, máme pro Vás tip na krásnou knihu „Abecedou za přírodou“, která spatřila světlo světa v listopadu roku 2019. Náhled do knihy, včetně možnosti objednání najdete v e-obchodku na stránkách <https://stanislavasejblova.cz/abecedou-za-prirodou/>

Přeji Vám mnoho úspěchů a zábavy při hravém učení s dětmi

Maňa ř.

Autorka: @Stanislava Šejblová, 2020
Ilustrace, kresby: @Petra Braunová, 2020
Grafická úprava, návrhy a kresby: @Michaela Slezáková, 2020

Všechna práva vyhrazena. Šíření či reprodukce obsahu nebo jeho částí jakýmkoliv způsobem jsou bez předchozího písemného souhlasu autora zakázány.